

نایا وتووێژەکان لە نەتەو یە کەرتووەکان بە راستیی سەرکەوتووایە بوون؟

محمد ئەحمەد ئامیدی

"باکوور باشووری" کردبوو.

گەلێک شیکەرەو سەریان لە هۆکارەکانی بەرەدوام بوونی رژیمی عێراق لەو کەڵە رەقی و مێشک و شکیبەیی عێراق سورماو بە سەیری دەزانن لە کاتیگدا کە رژیم دووچارێ چەندان گوشاری نیوکلێاری قورس دەبێتەو و سەرەرای ئەو هەلۆیستە هێرشکارانە توندی ئەمەریکا بەرامبەر بە عێراق بەو یە کە رژیمی خستۆتە نیو بەشێک لە تەوهری شەرەو.

بەلام رژیم وەک ئەو نەریتهی خسوری پێشەو گرتوو بەرەدوام لە بێ مەنتی و تەخەدا کردن تا دا هەناسە، ئینجا لە کاتی بە سەرچوودا چۆک بۆ هەموو داواکاری مەرج سەپاندنە نیو دەولتەتییەکان دا، هەر لەبەر ئەوە رژیم لە وتووێژکردن لە گەل نەتەو یە کەرتووکاندا بەرەدوام و مەرج بۆ گەرانەو یە پشکەرەکان دا دەنێت لە چوارچێوێ گەمە یە کەدا بۆ کات دەسکەوتن و لەوانەشە تا مەنانگی نایساری داهااتوو کە کاتی پێ داچوونەو یە سزا ئابووری بە کاتە رژیم لەو گەمە یە کەدا بەرەدوام بێت کە ئە گەری ئەو هەیسە رەنگە ئەمەریکا بۆ تانێت قەناعەت بە کۆمەلگای نیو دەولتەتی پێشێ بۆ ئەو یە پڕۆژە سزا زێرە کە کات تێ پەڕێت و بە مەش رێگە لە رژیم دەگرت کە سوود لە دەرامەت و دەسکەوتی نەوت بۆ مەبەستی سەربازی وەرگرت و لەوانە یە رژیم گەرانەو یە پشکەرەکان بکاتە دار دەستێک بۆ شکست پێشێنان و سەر نەگرتنی پڕۆژە سزاگان و بە دای گۆرانکاری و ئەجماعی کۆبوونەو یە کاتی سەرانە هەیسەو دەبێت کە نیاز رایە لە کۆتایی ئەم مانگەدا لە بەیرو ت بەسێن، بەم جۆرە رژیم دەیسەو ئێرێزە بەو کردارە بدات بۆ ئەو یە بواری مانووری سیاسی بۆ پرەخسێ، بە تاییەتیش کە لەوانە یە گەرانەو یە پشکەرەکان ئەجماعی خێراو بە پە لە

لە بارە گای نەتەو یە کەرتووکان لە نیو یۆرک ئەم مینداری گشتی نەتەو یە کەرتووکان بە ئامادەبوونی هەمانزلیکس-ی گەوهر پشکەرە نەری UN و تووێژی لە گەل و زێری دەرهو یە بەریتانیا ئەجماعدا و ئەو تووێژەش پەو کۆتایی هات کە لە ناوهر راستی مانگی نێسانی داهااتوو وەک کاتیگ دا نرا بۆ دەست پێکردنەو یە تەواو کردنی وتووێژی دیکە سەبارەت بە گەرانەو یە تیسە پشکەرەکان بۆ عێراق، ئەوانە کە لە سانی 1998 هەو لە عێراق دەرهو یە کەرتووکان پێشێنان پێ نەدەرا کە جارێکی دیکە پێشێنان بە خاسی عێراق بکەو یەتەو، ناجی صری الحیدی و زێری دەرهو یە عێراق ئەو وتووێژانە یەو وەسف کرد کە سەرکەوتووایە و بنیاتنەرە بوون. راپۆرتە رژۆنامە وانێیەکان ئامازە بەو دە کەن کە گەرانەو یە پشکەرەکان بە هیچ کۆت و بەسند و مەرجێکە نە بەسەر تەرەو یە پلێکس ئەو شەو روون کردوو کە کرداری پشکێن توندو راستە قینە دەبێت و ئەمەریکا یە کات دەکێ لە لێژنەکاندا بەرەدوام بێن و عێراق بۆ نییە هیچ کەسیک لە ئەندامانی تیسە کانی پشکێن دوورخاتوو چۆنکە ئەوانە سەر بە نەتەو یە یە کەرتووکانن. گەلێک لە شیکەرەو یەکان پڕوایان وابوو کە ئەو وتووێژی عێراق لە گەل نەتەو یە کەرتووکان چارەنووسە کە ئەو یە کە سەرنارگێ و سەرناکەو یە چۆنکە عێراق زەمانەندی خۆی بۆ گەرانەو یە تیسە پشکەرەکان بە دیاری کردنی کاتیگ دیاریکراو بۆ مەنەو یەکان دانابوو لە پال ئەو شەو داوای لاپردنی هەردوو ناوچە یە دژ فڕینی

سەلام عادل وزەو تینی کاردانی ئیستاو ئاینده مانە

زیرەك

لە دایک بوونی حزبی شیوعی عێراق لە سالی (1934) بە تەنھا رووداویکی سیاسی و لە دایک بوونیکی حزبیکی نیشتمانی و جولانەو یە کە نازادی خوازانە ی گەلی عێراق نەبوو، بە تەنھا هاتنە مەیدانی هێزو تەوژم حزبیکی چینیایەتی نەبوو، بە لکو لە پال سەرھەلانی ئەم لەبەر یە دواری لە دایک بوونی ئەم حزبە بە سەرتای لە دایک بوونی شیوازو نیو یۆرک و فۆرمیک نیوی جولانەو ی شۆرگێری و سەرھەلانی دروست بوونی بیری نوی سەرجم کایە سیاسی، فیکری، رۆشنیری، کۆمەلایەتی و ریکراوی جەماوەریش لە قەلەم دەریت چۆنکە لە گەل راکە یاندنی دروست بوونی حزبی شیوعی عێراق هەژانیکی توندو بە هێزە سەرجم یونیدی دەسلاتی سیاسی و سیستەمە کۆمەلایەتیە کانی سەرما یەداری و درەبە گایەتی گرتەو. هەر بۆ یە ش دەبێن هەر لە گەل هاتنە مەیدانی ئەم حزبە بە بەر یە کە بەر فراوان پیکهاتوو لە دەسلاتی سیاسی و ئەو بونیا و تەوژمە کۆنە پەرستانە پیکهاتوو و ناماچی هەر هەمووشیان راگرتنی کاروانی خەباتی پێر لە شانازی ئەم حزبە بوو.

هاری سەلام عادل سکریتی کۆمیتە ی ناوندی حزبی شیوعی عێراق یە کێک بوو لەو سەر کردە بلیمەت و بە توانایە ی کە لە میانی خەبات و تیکۆشانی خۆیدا لە ریزە کانی حزبە گشتی و لەو دەر فەت و مێژوو ی کە بوو بە سکریتی ئەم حزبە توانی بەو پەری لێناتوو یی و دلسۆزی و لە خۆ بوودی کاروباری حزبی هەلسۆپینت و لەسەر هەموو کایە و ئاستە جۆر بە جۆرە کانی ژبانی حزب رۆل پەنجە ی خۆی بە تاقی بە عەسسی کو دەتاسی بە مەبەستی زیاتر چەسپاندنی پاسە ی دیکتاتۆریانە ی خۆی و زیاتر کۆنترۆل کردنی سامان و بنەما سیاسی و ریکراوی و جولانەو ی هوشاری خەلک و تەشەنە کورسی دەسلات و پاشەکشە پیکردنی و کاردانی خەبات و تیکۆشانی شیوعیەکان و لە ناو بردنی هەموو ئەو دەستکۆتە ماددی و مەعنەو ی و رۆشنیری و سیاسیە کەوا گەلی عێراق بە رییەریایەتی حزبی شیوعی عێراق و جولانەو ی دیوکراتی و پشکەرەو ی خوازی بە دەست هینابوو.

لە رژی 3 / 8 / 1963 هەلسان بە شەھید کردنی هاری سەلام عادل سکریتی کۆمیتە ی ناو ندی حزب و سەر کردی لێناتوو ی مەیدانی خەباتی نیشتمانی و چینیایەتی و نیو نەتەو یی. دیارە مەبەستی کۆدە تاسیەکان لە ئەجماعی ئەم تانوانە گەوهر یە لە ناو بردنی هەموو حزب بوو کە پێشێ و وابوو بەبێ ئەجماعی ئەم کەرە ئەستەمە بتوانن تەراتین بە ئەسپی بەر زەو ندی و دیکتاتۆریانە ی خۆیان بکەن. بەلام شەھید بوونی هاری سەلام عادل زیاتر شیوعیەکانی هاندا کەوا سوور بێن لەسەر خەبات و دەدەست هینانی ناماچە روایانیا.

دیارە شەھید بوونی ئەم سەر کردە یە قوربانییەکی تری گرانەهای شیوعیەکان بوو لە پێناری ناماچە نیشتمانی و چینیایەتی و نیو نەتەو ییەکان، دیارە تاکو گەیشتی بەم ناماچانە کاروانی خەباتی هاریانیا شیوعی درێزە ی دەبێت و لەسەر رێگای بنیاتناتی عێراقیکی دیوکراتی و کوردستانیکی فیدرالی نامادە ی هەموو جۆرە قوربانییەکن.

پشکەرەکان. سەدام حوسین لەو نامە یی کە بۆ (بولند ئەجاوید) ی ناردوو ئەو ی دوویات کردوو تەوهر و لەو نامە یەدا گوتوو یەتی: "لە مەهر پێش زەمانەندی پێشمان داوہ بۆ ئەو ی کە پشکەرەکان بێنە نیو خاکی عێراقەو، بەلام ئەمە لە گێرگرت و سەر نیشە زیاتر هیچی دیکە ی عێراق نەناو تەوهر و بەغدا نایەو ی جارێکی دیکە ئەمە دوویارە بێتەوهر". وانە سەدام حوسین دەستە بەری ئەو ی دەوینت کە ئەمە دوویارە تەبێتەوهر!!

بەلام لە گەل خەست کردنەو ی هەر شەو و گوهرە ی ئەمەریکا بۆ عێراق و ئەو کەلە رەقی و تەخەدا یە بۆش و بە تالە ی رژیم پێشانی دا، سەرجم هەر بەو قایل بوو کە لە ئەمەریکا و بەریتانیا بویان پریسوو یە کە دەسکۆتە ناوهر وایانە ی بەغدا دەستی دەکۆت لە رێگە ی نەوت فرۆشتنەو و ئەو نرخ برینە ش لە لایەن لێژنە ی سزاگانەو دا دەنرا دای ئەو ی کە نەوت بار کردن ناردنە دەرهو کۆتاییان دەهات. ئەمە یە حالی رژیم.. مانو رکردن و خۆ گۆنجاندن بۆ کات و دەدەست هینان و لە کاتی بەسەرچو دا بە هەموو ئەوانە ش قایل دەبێت کە پەریو کردنی گوشارە کانی خۆیی و کارە دیبلۆماسییە کانی خۆیدا هەر بەر دەوام دەبێت بۆ قەناعەت پیکردنی هاریە یمانە کانی کە ئەم ویستە (خیار) نییە و هەموو هەلێکی پێویستی رەخساندوو تا پشکەر یان، یان هیچ نەبێ بە لای کە مەو ی بێن دەنگیان دەستە بەر بکات کاتیگ کە پەنا بۆ کاری سەربازی دەسات دای ئەو ی هەموو پێویستیە کانی بۆ سازو تەواو کردوو.

با یادو یادەوهر یە کانی مانگی ئادار بکەینە سەر مەشقی . . . پاشماو

محیدین حسەن

جێ پەنجە ی خۆی نەخشانوو هەر لەسەر دەستی ئەم حزبە تیکۆشەرە ش تیکۆشوان و جولانەو ی سیاسی و شۆرگێری لەم ولتەدا لە چوارچێو ی فۆرۆم شیوازی ریکخست و جزبایەتیەکی کامل و تۆکمە هاتە عێراق و هەر لە ژیر کاریگەر ی دروست بوونی ئەم حزبە شەو رەو و شیوازو ئاراستە یەکی نوێ لە جولانەو ی ناوهرایی چینیایەتی و نیشتمانی و ناماچە نەتەو یایەتیەکان و سەرھەلانی فیکری نوێ و رۆشنیری یەکی پێر لە مەعریفە و پشکەرەو ی خوازی هاتە ئاراو و بۆ یە کە مین جاریش مافی نەتەو یایەتی کورد وەکو مافی بە یە کەوهر نانی دەولتەتی سەر یە خۆ لێتوو ئە دەبیات و ناماچە سیاسیە کانی جزبایەتی دانی پێنار کە ئەو ی خۆی حزبی شیوعی عێراق (کفاح الشعب) ی ئۆرگانی خۆیدا ئەم مافە ی بۆ گەلی کورد وەکو مافیکی سروشتی دەستێشان کرد.

دیارە هەر لە (31) ی ئاداری ئەمسال (11) هەمین سالیادی کۆرهو مەزەنە کە ی گەلی کوردستانە کەوا لە ژیر زەبو فشاری شکستی راپەریندا بە ناچار ی بۆ یە کە مین جار لە مێژوو ی رۆژ هەلات گەلێک نیشتمانیە کە ی خۆی بە جێ هینت و داوتریش هەر خۆی راپەرین دەرهجمی ئیجابی و پێر لە دەستکۆتی بە نرخێ لێکەو تەو، چۆنکە خۆدی کۆرهو ئە گەرچی ئازارو نەها مەتی و ئەشکەنجە یەکی زۆری بە گەل کە مەن گە یان بەلام هەر وەکو درێزە پێدانی خۆی راپەرین وابوو. هەر بۆ یە ش داوتر پێشمان لە دەرهجمی یە کە ریزی بەرە ی کوردستانی و بەر دەوامی ئەو تەبایی و یە کێتییە راپەرین و داوتر دوویارە بوونەو و بەرجمەستە بوونەو ی لە کۆرهو داو کۆمەلێک فاکتەر ی دەرهو کی و جولاندنی رای گشتی جیهان شکستی راپەرین و کۆرهو مەزەنە بە سەر کەوتنی کۆرهو پارسەنگ درایەو ئینجا دەرهجمە کە ش کۆمەلێک دەستکۆتی گرنکی وەکو درچوونی بریاری 688 و پاراستنی هێلی (36) و ئینجا ئەجماعی پڕۆسە ی هیناژاردن و بە یە کەوهر نانی حکومەتی هەریمی کوردستانی لێن هاتە بەر ئەجم. دیارە هەر یە کێک لەم بۆنە ی ساده تالو شیریانە دا مایە ی زیاتر هەلۆهەستە کردن و بە خۆدا چوونەو ی گەل کە مەن و تەز مۆنە کە مەن و سەرجم جولانەو ی

هەرەها (21) ئاداری هەموو سالیکیکی جەژنیکی پیرۆزو دیرینی نەتەو یایەتی گەلی کوردە کەوا گەل کە مەن سالیانە یادی دەکاتەو و وەکو بەشێک لە کەلتوو ر گەنجینە و وەکو سمبولیکی نەتەو یایەتی خۆی سەیری دەکات و لە هەموو یاد کردنەو یەکی ئەم بۆنە یە ش زیاتر هەست و بیری نەتەو یایەتی و نیشتمانی خۆی زاخاو دەداتەو و جگە لە مەش دەیکانە دەرفە تیکۆشانی بۆ زیاتر گورج و گۆلتر کردنی هەنگاو کانی روو و ئازاد بوون لە هەموو زۆلم و ستەمیکی جۆرا و جۆری نیشتمانی و نەتەو یی هەر وها لە سیدارە دانی هاری سەلام عادل سکریتی کۆمیتە ی ناو ندی حزبی شیوعی عێراق و هاریکانی و قازی مەمەد ئادارەو دوو بۆنە یادی خەمناک لە مێژوو ی جولانەو ی دیوکراتی و پشکەرەو ی خوازی عێراق و کوردستانی ئێران کە هەردوو سەر کردە رۆژیکی دیار و مەزەنە یان هەبوو لە سازدان و ئامادە کردنی گەل کە یان روو و خەبات و تیکۆشوان و هەنگاونان روو و بنیاتناتی ولاتیکی ئادار و ئاسوودە و پشکەرەو توو بۆ گەل کە یان و دیارە هەر خەم خۆری و دلسۆزی و نیشتمانی پەری ئەوانیش بوو کە پالی بە هەردو رژیمی دیکتاتۆری بەغدا و پاشایەتی ئێرانەو دەنا کە هەر دوو کانی لە سیدارە بەدو و تێر مەبەستی کاروانی تیکۆشانی هەردوو گەلی ئاسازە ی عێراق و کوردستان بووستین. بەلام داوتر گۆرانکاریەکان و رەو ی رووداوەکان بە پێچەوانە ی نیازو مەرامی نەگریسی ئەوان وەر چەر خا و خەبات و تیکۆشانی هەردوو گەل دای لە سیدارە دانی سەر کردە کانییان هەر درێزە ی هەبوو.

ئازاد یوازی کوردستان و پێویستە پەندو ئەزموونیان لێ هەلپەنجیت و وەکو کۆمەلێک ییادو بۆنە رووداو بیانکاتە هەوین و زو سەر مەشقی خەبات و تیکۆشانی ئایندەمان لە پێنار و دەپێناتی سەرجم هەموو ئەم خۆزگە و هیواو ئومیدانە ی کە گەل کە مەن لە پێناریدا دەیان هەزار شەھیدی لە رۆلە کانی خۆی بەخشی. دیارە ئەمەش بەر لە هەموو شتیکی بەرە فەراھەم مەبەسەر دەبێت کە هەرچی زوو پەلە بکرت لە سەر خستنی پڕۆسە ی ئاشتی و یە ک خستنەو ی کوردستان و دروست کردنی حکومەتیکی سەرانسەری کەوا کۆلە گە کانی لە سەر بنەمایەکی دیوکراسی و لەبەر چا و گرتنی جۆری نەتەو یایەتی و فرەجزی دامەزرت و لەسایە شیدا سەرجم گەلی کوردستان بە ئاسوودە کامەرانی بژیت. دیارە ئە گەر یە کەو ی ریزی و تەبایی مەرجی بنەرهتی سەر خست و پتەو کردن و هینانەدی مایە ی بە یە کەوهر نانی کە شکیکی دیوکراسی و خۆشودانە بێت بۆ هەموو میللە تیک، ئەوا ئەم یە ک ریزی و تەبایی بۆ گەلی کوردستان سەرەرای ئەم کۆمەلە خالە ئیجابییە، هۆکاری پێویستی و لە باز ترو زوهرتی زیاتریشی هەیسە بە تاییەتی بۆ قۆناغی سیاسی ئەمۆری جیهان کەوا پێنجیت دای کارەسات و رووداو کە ی (11) ئەیلولی پاری ئەمەریکا کۆمەلێک دەرهو تەو ئامازوو هیناژوو گۆرانکاری لە هاریکێشەو یاری جوغرافیای سیاسی و تابلوی تیک چەرژاوی رۆژەلاتی ناوهر پست بەیتییە

